

9//Škocjanski zatok polni stolpce Uradnega lista

Načrtovanje obnove Škocjanskega zatonka, ki je potekalo od leta 1999 do 2004, je zaradi naravnih posebnosti območja zahtevalo multidisciplinaren pristop z veliko strokovnega in raziskovalnega dela. V zadnjih mesecih je Ministrstvo za okolje in prostor skupaj z DOPPS-om in podjetjem DDC svetovanje inženiring, d.o.o., ki sodeluje pri pripravi investicije za obnovo Škocjanskega zatonka, pripeljalo projekt obnove rezervata do izvedbene faze. Dne 29. julija je bil v Uradnem listu objavljen javni razpis za izvedbo krajinske in vodnogospodarske ureditve naravnega rezervata Škocjanski zatok ter odstranjevanje sedimenta in ureditev deponije za odstranjeni sediment.

Gradbena dela, ki jih ministrstvo oddaja v izvedbo, obsegajo glavno načrtovanih renaturacijskih aktivnosti v Škocjanskem zatoku. Dela se bodo predvidoma

začela jeseni 2005 z oblikovanjem sladkovodnega močvirja in krožne učne poti na Bertoški bonifiki, kar sofinancira tudi DOPPS s sredstvi, ki jih črpamo iz evropskega programa LIFE. Iz lagune bo odstranjenih 200.000 kubičnih metrov blata, za kar bo na območju Ankaranske bonifike urejena posebna deponija. Blato bo iz lagune črpal plovni bager, potem pa se bo prek črpalnice po cevovodu prečrpavalo na odlagališče. Istočasno bo potekalo urejanje prednostnih habitatov ob robovih lagune, ki obsega povečanje polojev, ureditev gnezditvenih in drugih otočkov s pestrimi rastišči slanuš ter ureditev sekundarnih jarkov, po katerih se bo sveža voda pretakala tudi v robne dele lagune. Z opravljanjem renaturacijskih del bomo v rezervatu povečali in obnovili habitate ter ustvarili ugodne ekološke razmere za ponovno naselitev in povečanje populacij ogroženih vrst ptic.

Hkrati začnemo tudi z urejanjem parkovne infrastrukture, ki je glavni predpogoj za doseganje razvojnih ciljev Škocjanskega zatonka, torej rezervata, odprtega za javnost z izobraževalno, osveščevalno in znanstveno-raziskovalno funkcijo. V okviru projekta »Škocjanski zatok – učilnica v naravi za vsakogar«, ki ga delno sofinancira Evropska unija (Evropski sklad za regionalni razvoj) v okviru Programa pobude Skupnosti INTERREG IIIA Slovenija – Italija 2000 – 2006, smo v sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije 5. avgusta v Uradnem listu objavili razpis javnega natečaja za oblikovanje objektov in dopolnitev krajinske ureditve rezervata. Cilj natečaja je pridobiti arhitekturno-krajinsko rešitev, ki bo vsebinsko, funkcionalno in oblikovno najbolj ustrezala umestitvi v naravni rezervat ter programu in ciljem rezervata, ki smo jih podrobno predstavili v natečajni nalogi. Posebej smo poudarili, da morajo biti vsi objekti načrtovani tako, da bosta njihova postavitve in obratovanje pomenila kar najmanjše možno poseganje v naravo ter bodo pticam in okolju prijazni. Natečajne rešitve bomo zbirali do konca oktobra 2005.

Delovno poletje vseh, ki sodelujemo pri projektih za ohranjanje in razvoj Škocjanskega zatonka, se bo očitno prevesilo v še bolj delovno jesen, ko bodo delovni stroji Škocjanski zatok za kratek čas spremenili v gradbišče. Potem bo Škocjanski zatok spet postal oaza na pragu Kopra – za ptice in za ljudi. Cena obnove bo visoka in upamo, da bo slovensko javnost in predvsem tiste, ki sprejemajo odločitve, prepričala, da moramo naravo ohranjati, ne pa uničevati. NS

11//Podpis deklaracije o sodelovanju pri varstvu okolja

Pred kratkim smo v DOPPS-ovi predavalnici skupaj z Zvezo ekoloških gibanj Slovenije in društvom Mountain Wilderness soppodpisali Deklaracijo o sodelovanju pri varstvu okolja, okoljskem izobraževanju in trajnostnem razvoju na območju regije Mura – Drava. Deklaracija med drugim opozarja, da je naravna in kulturna dediščina mednarodne regije ob rekah Mura in Drava v veliki nevarnosti zaradi hitrega gospodarskega razvoja, ki žal ne sloni na principih trajnostnega razvoja, ampak na principih kapitala. Poudarja, da za učinkovito zaščito in celoten razvoj regije že obstajajo dobre zakonske podlage tako v nacionalnih kot mednarodnih okvirih, vendar je za to potrebna njihova dosledna uveljavitev in uresničitev načrtovanih ukrepov in programov kot tudi učinkovito uveljavljanje ukrepov zaščite in nadzora.

Namen podpisa deklaracije je predvsem poglobitev sodelovanja pri ohranjanju naravnega okolja pa tudi obveščanje javnosti in pristojnih institucij o svojih stališčih in zahtevah v zvezi z zaščito rek Mure in Drave ter njunih porečij, predvsem v kontekstu celotnega in trajnostnega razvoja regije.

Deklaracijo so pred tem že podpisali predstavniki hrvaške Dravske lige in prekmurski (pomurski) del članov Murske lige v ustanavljanju, med njimi tudi Društvo za zdravo življenje Mavrica iz Lendave. MA

10//Prebivalci Šentjernejskega polja so preučevali črnočelega srakoperja

V juniju je novomeška enota Zavoda za varstvo narave (ZVN) napravila raziskavo o črnočelem srakoperju na Šentjernejskem polju. K raziskavi so pritegnili lokalno prebivalstvo, predvsem učence iz osnovne šole Šentjernej, sodelovali pa smo tudi ornitologi iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije in Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

Raziskava je bila napravljena z namenom, da spoznamo gnezditvene navade in ekološke zahteve te v Sloveniji maloštevilne in močno ogrožene vrste. Črnočeli srakoper, svojčas pogost gnezdilec mozaične kulturne krajine, je do današnjih dni preživel tako rekoč le še na Šentjernejskem polju, kjer na obrobjih vasi gnezdi skupno okoli petnajst parov. Posamezni pari pa vztrajajo še v Jovsih in Beli krajini.

Med nekajdnevnim opazovanjem nekaj gnezdečih parov črnočelih srakoperjev pod vodstvom izkušenih ornitologov so učenci in lokalno prebivalstvo поблиže spoznali vrsto, s katero v Sloveniji sobivajo le še oni. Seznanili so se tudi s problematiko drastičnega upada njene številčnosti.

Na rob izumrtja so črnočelega srakoperja v preteklih desetletjih pripeljale spremembe v načinu kmetovanja. Izginjanje tradicionalne mozaične kulturne krajine je pomenilo izginjanje njegovega življenjskega prostora, uporaba pesticidov pa je močno zmanjšala številčnost njegovega plena – velikih letečih žuželk. UK